

**STRATEGIA
NA LATA
2026-2028**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
MISJA	5
NASZE WARTOŚCI	6
CELE INICJATYWY NA LATA 2026-2028	7
CELE W PRAKTYCE	12
O NAS: ZESPOŁY I LUDZIE	15

WPROWADZENIE

Strategia Inicjatywy “Nasz Rzecznik” na lata 2026–2028 została opracowana w oparciu o Teorię Zmiany jako dokument kierunkowy, wyznaczający priorytety, cele oraz sposoby działania Inicjatywy w warunkach zmieniających się wyzwań społecznych, prawnych i politycznych. Jej celem jest **uporządkowanie oraz wzmocnienie działań rzeczniczych** tak, aby odpowiadały one zarówno na systemowe zagrożenia dla praw człowieka, jak i na konkretne, indywidualne naruszenia doświadczane przez osoby mieszkające i przebywające w Polsce..

Punktem wyjścia dla Strategii jest przekonanie, że ochrona praw człowieka nie ogranicza się wyłącznie do reagowania na naruszenia, lecz **obejmuje także działania prewencyjne, edukacyjne i wzmacniające indywidualną sprawczość osób**. Dokument uwzględnia również doświadczenia minionych lat, w tym obserwowane napięcia wokół niezależności instytucji publicznych, jakości procesu legislacyjnego oraz skuteczności egzekwowania praw. Odpowiada także na rosnącą potrzebę ochrony osób i grup szczególnie narażonych na dyskryminację, wykluczenie lub arbitralne działania władzy. **Inicjatywa “Nasz Rzecznik” nie tylko zwraca się do Rzecznika Praw Obywatelskich, ale sama ale również przejmuje rolę rzecznika osob i spraw, które domagają się uwagi i wsparcia.**

WPROWADZENIE

Strategia zakłada **odejście od działań rozproszonych na rzecz spójnego modelu interwencji, opartego na jasno określonych celach i dopasowanych do nich działaniach i narzędziach**. Istotnym elementem strategii jest nie tylko dalsza intensywna współpraca z Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich, ale również rozwój i wzmocnienie współpracy z innymi podmiotami: Rzecznikiem Praw Dziecka, organizacjami pozarządowymi, mediami, środowiskami eksperckimi, samorządami oraz instytucjami międzynarodowymi. Ochrona praw człowieka jest bowiem procesem wymagającym koalicji, dialogu i wzajemnego wsparcia. Strategia na lata 2026–2028 traktuje tę współpracę jako jeden z kluczowych warunków skuteczności działań Inicjatywy.

Niniejszy dokument ma charakter żywy i otwarty: będzie podlegał okresowej ocenie i - jeśli to okaże się konieczne - aktualizacji w odpowiedzi na nowe wyzwania oraz zmieniający się kontekst społeczny i prawny. Główny kierunek pozostaje jednak niezmienny: **trwałe wzmocnienie mechanizmów ochrony i przestrzegania praw człowieka oraz budowa społeczeństwa świadomego, solidarnego i zdolnego do obrony swoich praw**.

MISJA

Misją Inicjatywy „Nasz Rzecznik” jest urzeczywistnianie wizji państwa, w którym prawa wszystkich osób i grup są jednakowo respektowane – bez względu na płeć, pochodzenie etniczne i narodowe, tożsamość płciową, orientację seksualną, wiek, niepełnosprawność, stan zdrowia, religię, wyznawane poglądy, stan cywilny i majątkowy i inne przesłanki – i w którym każda osoba mówi bez obaw w swoim imieniu. Współpracujemy z Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz Biurem RPO, by zapewnić pełną ochronę tych praw i skuteczniej wspierać osoby i grupy szczególnie narażone na wykluczenie.

NASZE WARTOŚCI

**PRAWORZĄDNOŚĆ I RÓWNOŚĆ WOBEC
PRAWA**

SOLIDARNOŚĆ I RÓŻNORODNOŚĆ

NIEZALEŻNOŚĆ I BEZSTRONNOŚĆ

CELE INICJATYWY NA LATA 2026-2028

Cele Inicjatywy na lata 2026–2028 zostały sformułowane w oparciu o diagnozę kluczowych wyzwań stojących przed systemem ochrony praw człowieka w Polsce oraz o doświadczenia wynikające z naszej dotychczasowej praktyki rzeczniczej. **Odpowiadają one zarówno na problemy o charakterze systemowym** - związane z funkcjonowaniem instytucji publicznych, jakością stanowienia i stosowania prawa oraz przestrzeganiem standardów konstytucyjnych - **jak i na potrzeby jednostek, które w praktyce napotykają bariery w realizacji swoich praw**. W procesie ustalania celów ważne było również stworzenie listy najważniejszych wydarzeń polityczno-społecznych na lata 2026-2028, pokrywające się z okresem trwania Strategii.

Struktura celów została oparta na trójpoziomym modelu: celów strategicznych, taktycznych i operacyjnych. Pozwala to na **zachowanie równowagi pomiędzy długofalową wizją zmian a konkretnymi, mierzalnymi działaniami podejmowanymi przez "Naszego Rzecznika"**. Cele strategiczne wyznaczają nadrzędne kierunki działania i pożądaný stan docelowy, cele taktyczne przekładają je na kluczowe obszary interwencji, a cele operacyjne określają konkretne działania i narzędzia (sposoby ich realizacji). Same cele zostały podzielone na dwie uzupełniające się ścieżki: jedną skierowaną na "system" i drugą - na społeczeństwo.

CELE INICJATYWY NA LATA 2026-2028

1. ŚCIEŻKA STRATEGICZNA SKIEROWANA NA ZMIANĘ SYSTEMU PRAWNO-POLITYCZNEGO:

Państwo respektujące prawa człowieka: prawo i instytucje działają w sposób równościowy i praworządny, a prawa wszystkich osób mieszkających lub przebywających w Polsce są realnie chronione i egzekwowane.

CEL
STRATEGICZNY

Państwo respektujące prawa człowieka: prawo i instytucje działają w sposób równościowy i praworządny, a prawa wszystkich osób mieszkających lub przebywających w Polsce są realnie chronione i egzekwowane.

CEL
TAKTYCZNY

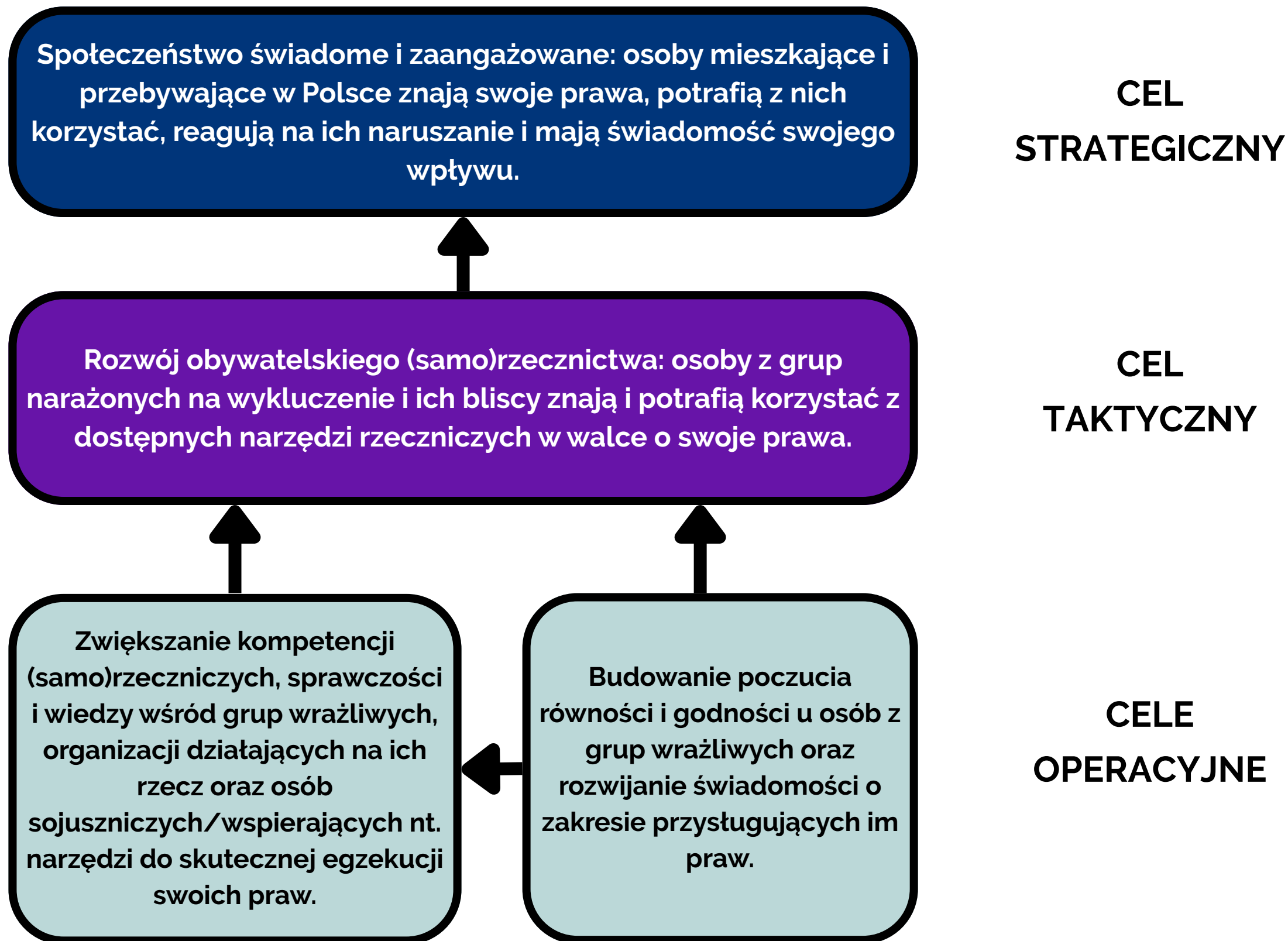
Skuteczne mobilizowanie RPO oraz innych instytucji krajowych i międzynarodowych prawnoczwolniczych i organów ds. równości do podejmowania ważnych dla nas tematów i wspierania dostępnymi dla nich narzędziami naszych rekomendacji.

Skuteczne mobilizowanie RPO oraz innych instytucji krajowych i międzynarodowych prawnoczwolniczych i organów ds. równości do podejmowania ważnych dla nas tematów i wspierania dostępnymi dla nich narzędziami naszych rekomendacji.

CELE
OPERACYJNE

CELE INICJATYWY NA LATA 2026-2028

2. ŚCIEŻKA STRATEGICZNA SKIEROWANA NA ZMIANĘ SPOŁECZNĄ - WZMOCNIENIE SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W SZCZEGÓLNOŚCI GRUP WRAŻLIWYCH:

CELE INICJATYWY NA LATA 2026-2028

Realizacja obu celów strategicznych ma charakter wzajemnie powiązany i komplementarny.

Obie ścieżki realizacji celów strategicznych - "systemowa" i "społeczna" - odzwierciedlają dwa nierozłączne filary skutecznej ochrony praw człowieka: obowiązek państwa do poszanowania, ochrony i realizacji praw oraz zdolność jednostek czy grup do korzystania z tych praw w praktyce. **Samo wzmocnienie ram prawnych i instytucjonalnych, w których prawo jest stosowane w sposób równościowy i praworządny, stanowi warunek konieczny, lecz niewystarczający** dla zapewnienia realnej ochrony praw wszystkich osób mieszkających lub przebywających w Polsce.

Skuteczność i trwałość tych ram zależy bowiem również od poziomu świadomości społeczeństwa na temat przysługujących praw, dostępności mechanizmów dochodzenia tych praw oraz gotowości do reagowania na ich naruszenia.

CELE INICJATYWY NA LATA 2026-2028

W latach 2026–2028 Inicjatywa „Nasz Rzecznik” będzie równolegle do realizacji celów merytorycznych konsekwentnie wzmacniać swój rozwój instytucjonalny. Przyjęliśmy następujące cele kierunkowe:

“Nasz Rzecznik” jest silnym i wpływowym partnerem rzeczniczym oraz jest traktowany przez obywateli i obywatelki/ przebywające w Polsce jako “ich rzecznik” na drodze egzekwowania ich praw.

**CEL STRATEGICZNY -
INSTYTUCJONALNY**

Wzmacnianie stabilności “Naszego Rzecznika”: organizacyjnej, osobowej i finansowej.

**CEL TAKTYCZNY -
INSTYTUCJONALNY**

Wzmocnienie instytucjonalne będzie obejmować rozwój jasnych procedur wewnętrznych, usprawnienie komunikacji i przepływu informacji pomiędzy zespołami oraz zwiększenie zdolności koordynacyjnych Inicjatywy.

Kluczowym elementem tego procesu będzie również budowanie stabilnych podstaw finansowych, umożliwiających realizację celów merytorycznych oraz utrzymanie niezbędnego zaplecza organizacyjnego

CELE W PRAKTYCE:

OBSZAR ZMIANY SYSTEMU PRAWNO- POLITYCZNEGO

MECHANIZMY ZMIANY, CZYLI NA CZYM BĘDZIEMY STRATEGICZNIE KONCENTROWAĆ NASZE CODZIENNE WYSIŁKI:

Stoimy na straży niezależności instytucji prawnoczwolniczych i organów ds. równości: wzmacniamy ich niezależność, dbamy o brak upartyjnienia i przeciwdziałamy naciskom politycznym; dbamy o ich odpowiednie finansowanie, aby mogły płynnie działać.

Identyfikujemy najpilniejsze problemy w danym obszarze praw - stworzymy nowe rozwiązania i proponujemy rekomendacje dla RPO i innych partnerów instytucjonalnych oraz władz publicznych

Tworzymy i wzmacniamy koalicje społeczne oraz eksperckie, aby wspólnie promować rozwiązania prawne i społeczne chroniące prawa człowieka oraz przeciwdziałać dyskryminacji

CELE W PRAKTYCE:

OBSZAR ZMIANY SYSTEMU PRAWNO- POLITYCZNEGO

Rozwijamy współpracę z ogranami ds. równości i decydentami oraz budujemy wśród nich wiedzę i świadomość problemów, z jakimi borykają się grupy wrażliwe

Reagujemy na wprowadzanie niekorzystnego prawa i stanowisk/ wydarzeń mogących przyczynić się do pogorszenia prawa

Wpływamy na debatę publiczną i narracje dotyczące praw człowieka

Pilnujemy transparentności i sprawności działania organów odpowiedzialnych za tworzenie i egzekucję prawa

CELE W PRAKTYCE:

OBSZAR ZMIANY SPOŁECZNEJ

MECHANIZMY ZMIANY, CZYLI NA CZYM BĘDZIEMY STRATEGICZNIE KONCENTROWAĆ NASZE CODZIENNE WYSIŁKI:

Aktywnie interweniujemy i pomagamy w naruszeniach praw osób indywidualnych z grup wrażliwych, w tym młodych osób.

Wspieramy udział osób i grup zagrożonych wykluczeniem w procesach decyzyjnych, włączając je w konsultacje, prace nad rekomendacjami i rzecznictwo, aby ich doświadczenia i potrzeby realnie wpływały na kształt prawa i polityk publicznych.

Inwestujemy w edukację: budujemy sprawczość i angażujemy osoby i grupy wrażliwe w zgłaszanie naruszeń swoich praw; oferujemy im wsparcie instytucjonalne i merytoryczne.

Działamy solidarnie i wzmacniamy lokalne organizacje i osoby aktywistyczne w walce o prawa człowieka, dajemy oparcie i kontakty, przestrzeń do sieciowania.

O NAS: ZESPOŁY I LUDZIE

**Anna Duniewicz -
koordynatorka Inicjatywy
"Nasz Rzecznik"**

**Karolina Bury -
koordynatorka Zespołu
ds. Alimentacji**

**Janek Gawroński -
koordynator Zespołu
Edukacja Włączająca**

**Olga Knapik -
koordynatorka Zespołu
Ochrona
Środowiska/Klimat**

**Joanna Gzyra-Iskandar -
koordynatorka Zespołu
Praw Kobiet**

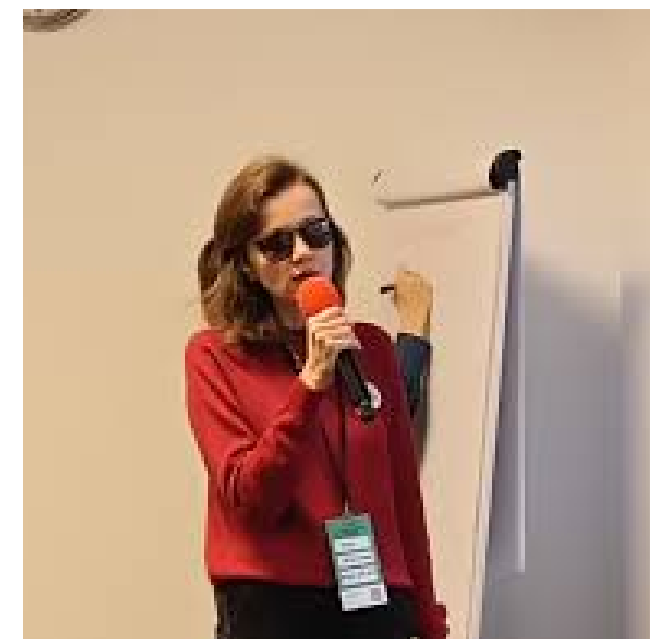

**Olga Ślepowrońska -
koordynatorka Zespołu
Praw Opiekunek/ów**

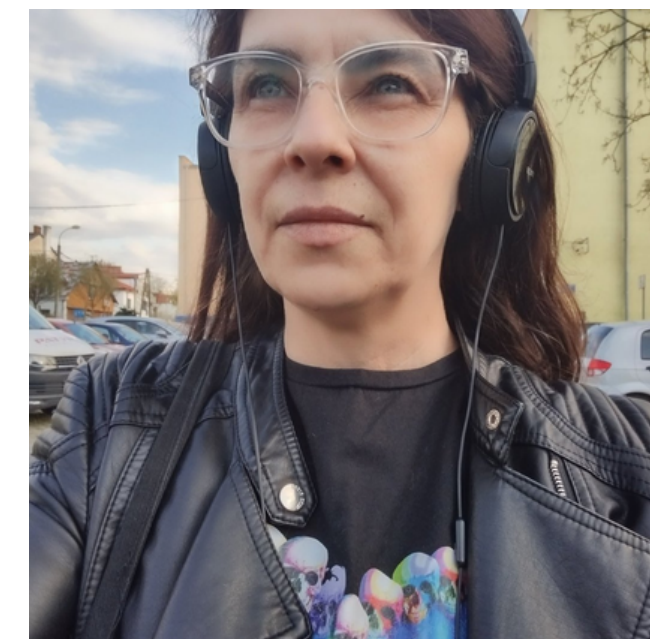
O NAS: ZESPOŁY I LUDZIE

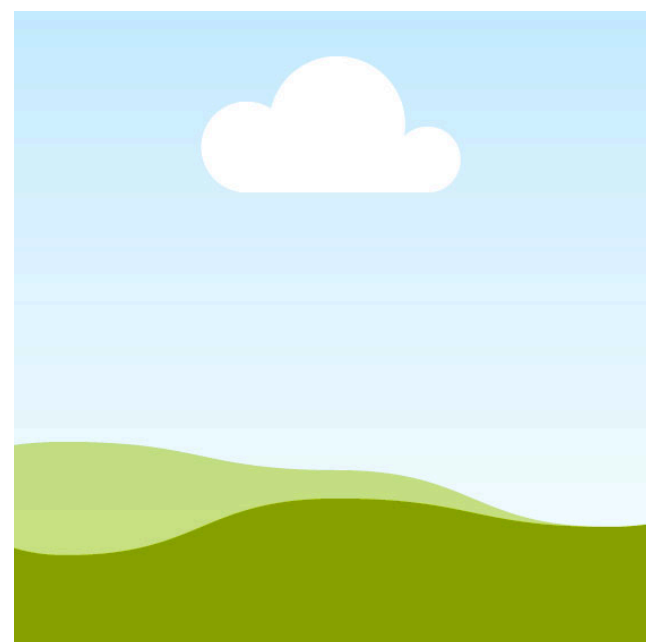
**Justyna Nakielska -
koordynatorka Zespołu
Praw Osób LGBT+**

**Anna Wróblewska -
koordynatorka Zespołu
Praw Osób z
Niepełnosprawnościami**

**Anna Gryta -
koordynatorka Zespołu
Spraw Lokalnych**

**- koordynatorka Zespołu
Praw Osób Uchodźczych,
Migranckich i Mniejszości**

**Rafał Kowalski -
koordynator Zespołu ds.
Wolności Zrzeszania się**

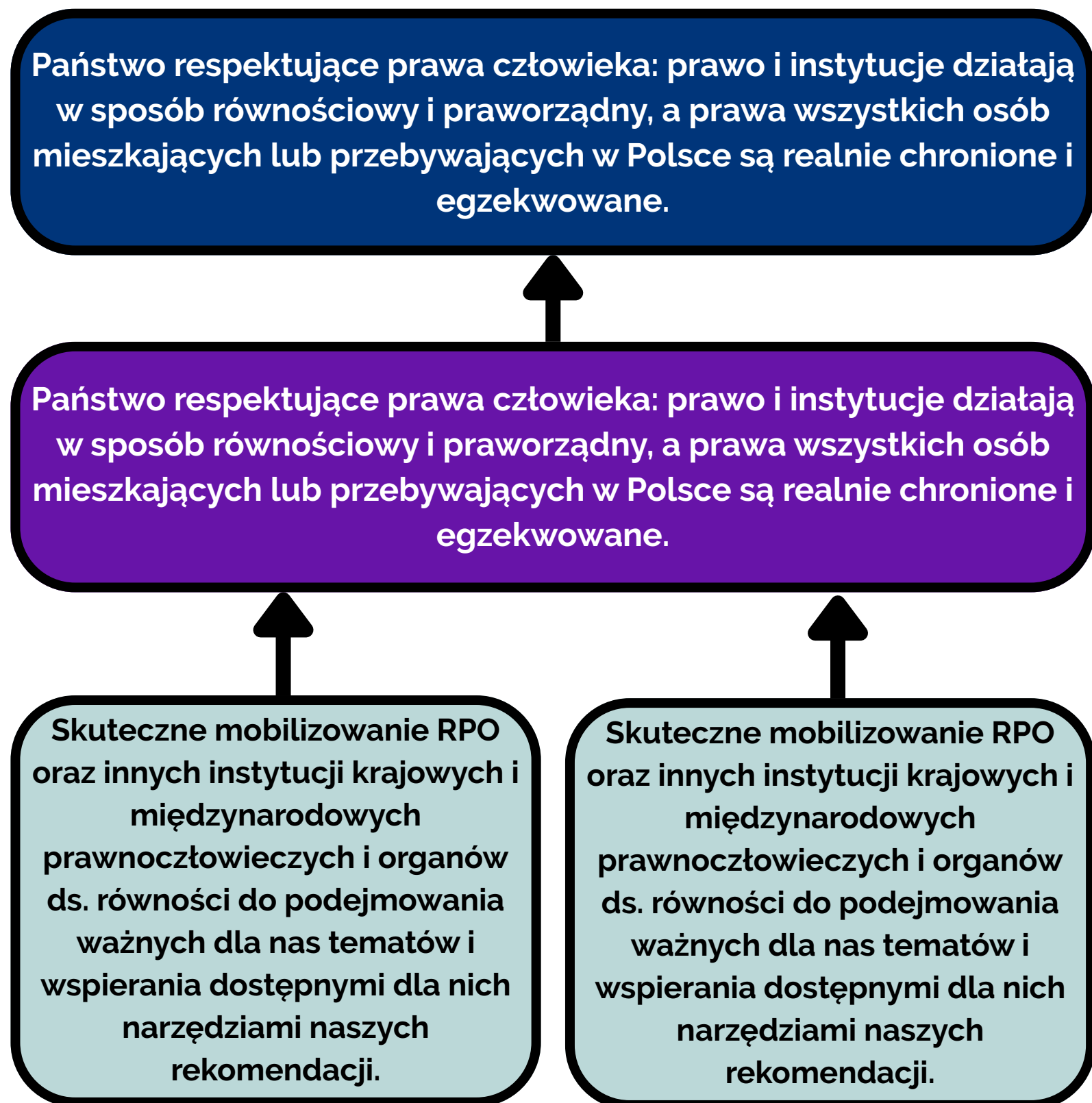
**Magdalena Pardel-Trefler
- koordynatorka Zespołu Z**

Inicjatywa Nasz Rzecznik

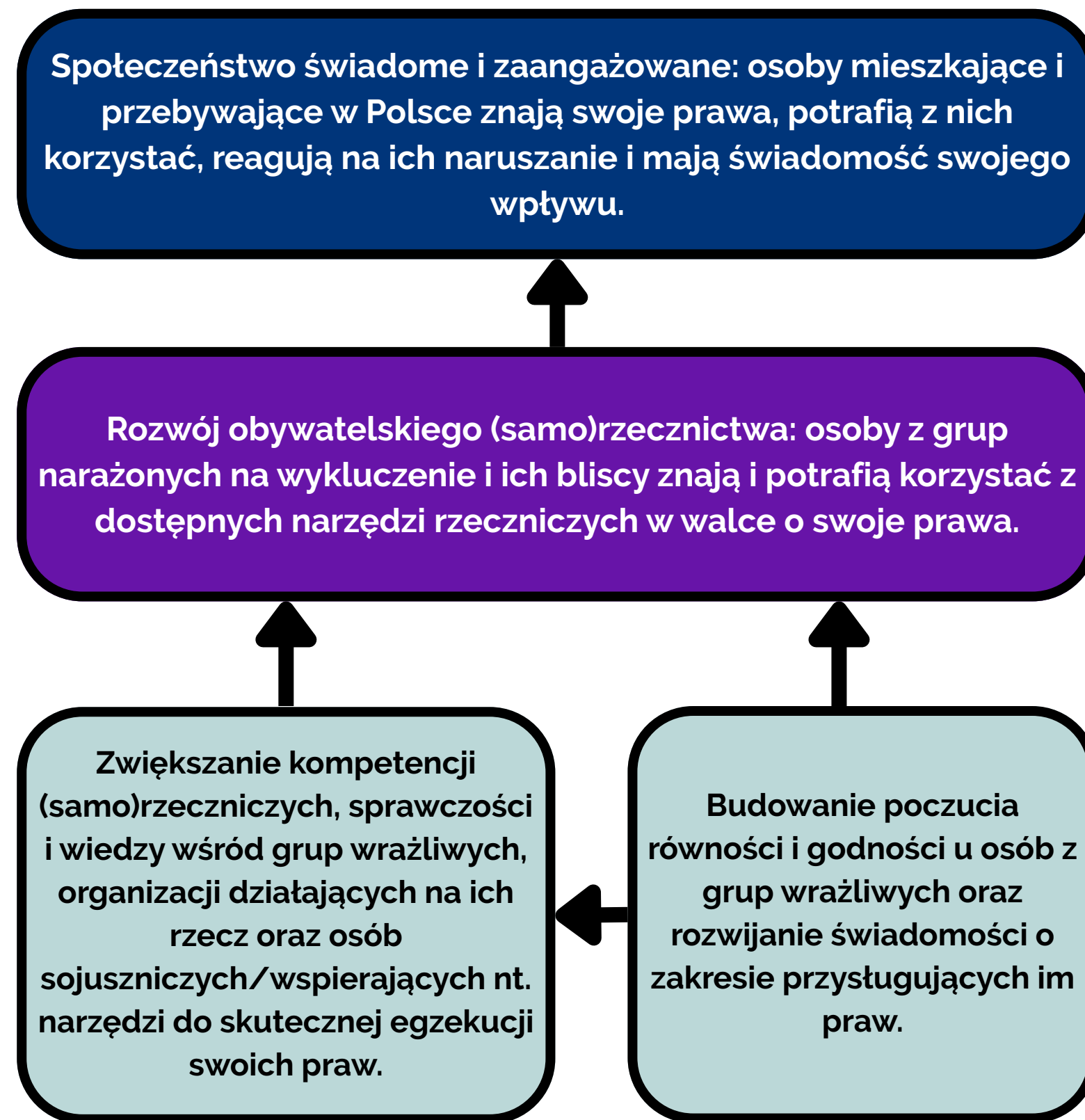
PODOBA CI SIĘ TO, CO ROBIMY?

Wesprzyj nasze działania na: <https://patronite.pl/naszrzecznik.pl>

1. ŚCIEŻKA STRATEGICZNA SKIEROWANA NA ZMIANĘ SYSTEMU PRAWNO-POLITYCZNEGO:

2. ŚCIEŻKA STRATEGICZNA SKIEROWANA NA ZMIANĘ SPOŁECZNĄ - WZMOCNIENIE SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W SZCZEGÓLNOŚCI GRUP WRAŻLIWYCH:

CELE STRATEGICZNE

CELE TAKTYCZNE

CELE OPERACYJNE